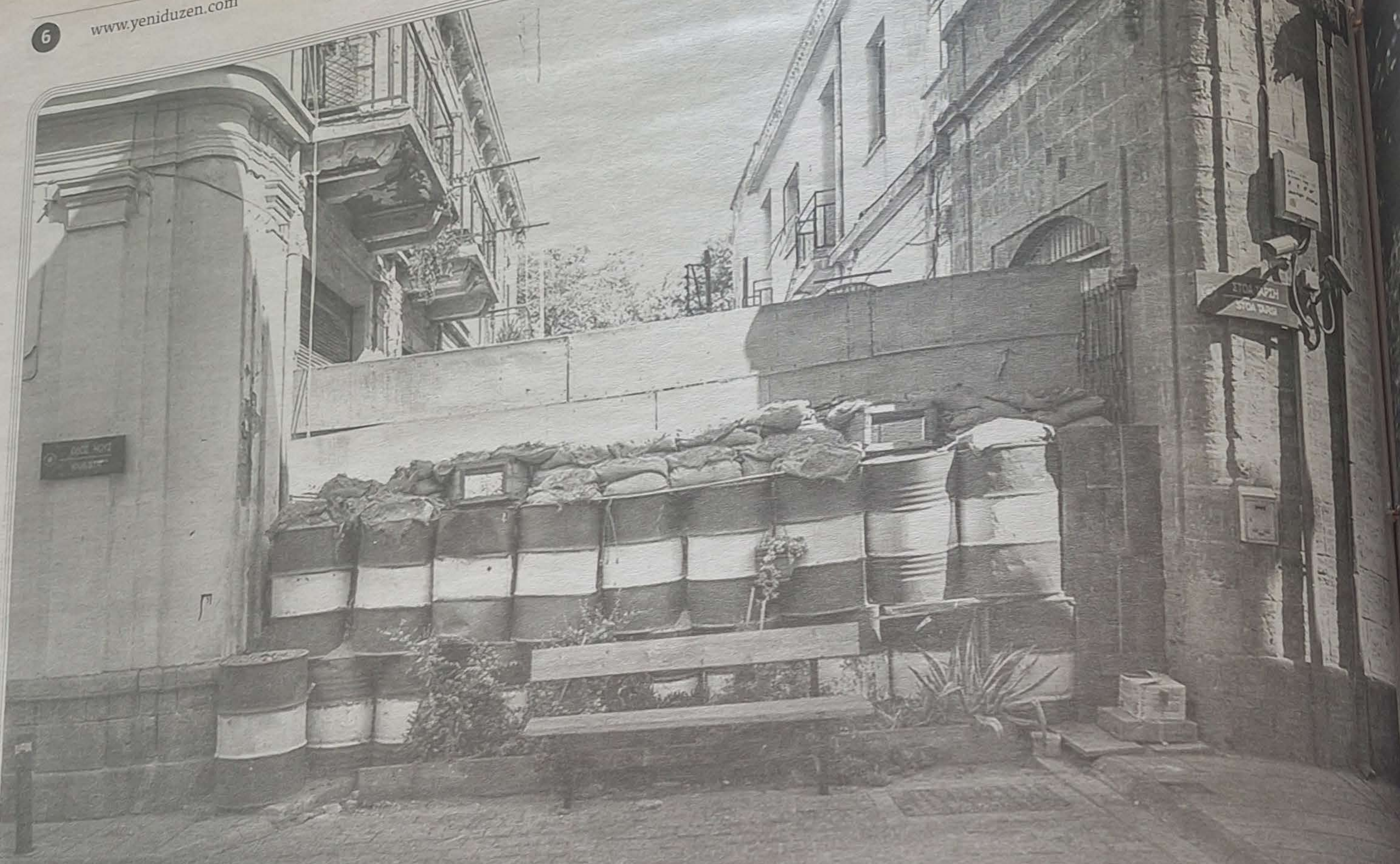

Haklı-Haksız Savaşlarımız, Yaralarımız ve Şifa Dili

Niyazi
KIZILYÜREK

SİYASET YAZILARI

niyazi@ucy.ac.cy

Bu kayıpların çoğu, zamanın eseridir ve eski biçimleriyle geri gelmeyecekler. Ne köylerimiz eski köylerimizdir, ne de evlerimiz... Yaralarımızı sarmak için başka çareler bulmalıyız. Örneğin şifa dili bulmalıyız. Birbirimize "biliyorum, büyük acılar içindesin, anlıyorum, gel, birlikte bir çıkış yolu arayalım" diyebilmeliyiz...

Ünlü İsrailli yazar Amos Oz, ölümünden önce yaptığı son konuşmasında (2018), yılların deneyimlerinden damıttığı bilge sözlerle, Yahudilerle Filistinlilerin aynı anda hem haklı hem de haksız olan iki savaş yaptıklarını söyler.

Filistinliler kendi devletlerinde yaşamak için mücadele ederken haklıdır ama İsrail devletini ortadan kaldırmaya yönelik çabaları haksızdır.

Yahudiler kendi devletlerinde yaşamaya devam etmek için mücadele ederken haklıdır ama evlerine "iki oda daha eklemek için" Filistinli komşularını mağdur ederken haksızdır.

Ünlü yazar, Filistin-Yahudi çatışması gibi uzun yıllara yayılan çatışmalarda, tarafların mutlaka kayıpları olacağını ve bu kayıpların asla telafi edilemeyeceğini söyler.

Çünkü bu kayıpları zaman yaratmıştır! Bu yüzden bu kayıpların eskiden olduğu şekliyle geri gelmelerini beklemek boşunadır.

Örneğin, uzun yıllar önce kaybettiğiniz bir evin size geri dönmesi mümkün değildir. O, zaman içinde kaybedilmiştir, dolayısıyla mekan olarak geri gelemez.

Amos Oz, bu türden kayıpları ancak zamanda arayabilirsiniz der. Tıpkı hayatımızdan çıkan sevgili gibi...

Özleminiz bitmeyebilir. Oz, özleminizi

kaleme dökün, kitap, şiir vs. yazın diyor ve ekliyor: "onu bir zamanlar olduğu gibi, aynen, fiziki boyutlarıyla geri getirmeye çalışmayınız. Eskiye yeniden inşa etmeye kalkışmayınız."

Amos Oz, eskiye yeniden inşa etmeyi ciddi bir hastalık olarak görüyor ve Filistinlilerle Yahudilerin kendilerini bu hastalıktan kurtarmalarını salık veriyor.

Kayıplarımızı unutalım demiyor. Fakat çareyi onları geri getirmekte aramayalım diyor.

Peki, çare nerede?

Uzun yıllar devam eden Filistin-Yahudi çatışması, tıpkı Kıbrıs'ta olduğu gibi, kanayan yaralar açmıştır. Kanayan yaraların şifa bulması kolay değildir. Şiddet yoluyla hiç değildir. "Sana göstereceğim" diyerek kanayan yaraları daha da kanatmak çare değildir.

Çareyi başka yerde aramak gerekiyor, örneğin yeni bir dil kurmakta, şifa dilinde...

Amos Oz'a göre, şifa dili karşındakine, (düşmanına) şöyle seslenmekle başlar: "Biliyorum, büyük acılar içindesin, anlıyorum."

Bu, "sen haklısın, ben haksızım" anlamına gelmiyor. Ne de, "al, her şey senin olsun" demektir.

Basit olarak şu demektir: "Acı çekiyorsun, biliyorum. Ben de acı çekiyorum.

Gel, birlikte bir çıkış yolu arayalım."

Oz, bu sıradan sözcüklerin söylenmesini önemsiyor.

Saldırganlıkla hiçbir şeyin çözülmeceğini, tam aksine, daha fazla şiddet üretileceğini ve herkesin kayıplarının çoğalacağını söylüyor.

Bu yüzden, şifa dili bulmak şarttır.

Ülkemiz Kıbrıs'ta da hayatımızın bütün alanlarına hükmeden haklı ve haksız mücadeleler verilmektedir.

Kıbrıslı Türkler azınlık olmamak için verdikleri mücadelede haklıdır.

Fakat Kıbrıslı Rumları yurtlarının yarısından mahrum bırakmakla haksızlık yapıyorlar.

Kıbrıslı Rumlar Kıbrıs'ın bütününde özgürce yaşayabilmek için verdikleri mücadelede haklıdır.

Fakat ülkeyi Kıbrıslı Türklerle birlikte eşitlik ilişkisi içinde yönetmeye karşı çıkmakla haksızlık yapıyorlar.

Her iki toplumun da kayıpları vardır. Bu kayıpların çoğu, zamanın eseridir ve eski biçimleriyle geri gelmeyecekler.

Ne köylerimiz eski köylerimizdir, ne de evlerimiz...

Yaralarımızı sarmak için başka çareler bulmalıyız. Örneğin şifa dili bulmalıyız.

Birbirimize "biliyorum, büyük acılar içindesin, anlıyorum, gel, birlikte bir çıkış yolu arayalım" diyebilmeliyiz...

Feminist adaletin te

Yaratılış efsanesi kadın-erkek meselesiyle başlar, Gilgamiş'ta ise besbelli eşcinsel bir aşk vardır. İnsaniğin en temel meselesi belki de bu... Troya hikayesi ne kadar gerçek bilmiyoruz ama, bir aşkın uzun ve büyük bir savaşın başlatıcısı olabileceği tahayyülü bile son derece anlamlı.

Öteki ile kurulan ilişkilerin en trajik arsesi aşk ilişkilerinde yaşanıyor. Kadınların baskı altında tutulmasının, aile üzerindeki eril kontrolün nedenlerini bu bula bağlayan kuramcılar var. İslam'daki hadisler örneğin, ya da Nisa süresi, çoğunlukla bu ilişkiyi düzenlemek için oluşturulmuş.

Geraldine Brooks isimli bir Avustralyalı yazarın gazetecinin "Nine Parts of Desire" (Dünyanın Yedi Kısmı) isimli kitabını okuduğum yıllar önce. Evet, bir gazetecinin gözlemleri, röportajlara ve okuduğum yazıya dayanıyor ama okuduğum günlerde son derece ışık tutucu olmuşt.

Benim için. Geraldine Brooks, İslam ünlü kadın ve erkeklerini anlamaya çalışıyor. Kitabın bir yerinde Peygamberin hayatı ile ilgili bir hikayeden bahsediyor.

Örneğin, erkekler arasında bir perhiz vardı. Her yeni kadın için Peygamberin evi boşaltılırdı. Her yeni kadın için Peygamberin evi boşaltılırdı.

Her yeni kadın için Peygamberin evi boşaltılırdı. Her yeni kadın için Peygamberin evi boşaltılırdı.

Her yeni kadın için Peygamberin evi boşaltılırdı. Her yeni kadın için Peygamberin evi boşaltılırdı.

Her yeni kadın için Peygamberin evi boşaltılırdı. Her yeni kadın için Peygamberin evi boşaltılırdı.

Her yeni kadın için Peygamberin evi boşaltılırdı. Her yeni kadın için Peygamberin evi boşaltılırdı.